

**Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat pillugit Inatsisartut inatsisaata
allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat**

**pillugu
Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaata**

ISUMALIUTISSISSIONAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronen, siulittaasoq, Inuit Atagatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, siulittaasup tullia, Demokraterne

Inatsisartunut ilaasortaq, Anders Olsen Inuit Atagatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq, Hans Enoksen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq, Siverth K. Heilmann Atassut

0. Siunnersuutip siullermeerneqarnera

Aalisarnermut ataatsimiititaliap siullermeereernerup kingorna inatsisissatut siunnersuut misissorsimavaa. Siunnersuutip siullermeerneerani siunnersuutip maannatut isikkoqartillugu piviusunngortinneqartariaqartoq Inatsisartuni isumaqtigisiissutigineqartoq Ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Siunnersuummi siunertaasut Inatsisartunit tapersersorneqartut Ataatsimiititaliap tusaatissat tiguaa.

1. Siunnersuutip tusarniaassutigineqarnera

Siunnersuut Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut, Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoqarfimmuit, Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfimmuit, KANUKOKA-mut, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffianut, KNAPK-mut, Grønlandsbanken-imut aamma Sparbank Vest Grønlandimut piffissani 2. martsimiit 5 martsimut kingumullu 8. aprilimiit 4. maj 2009 ilanngullugu marloriarluni tusarniaassutigineqarpoq. Malugineqassaaq siullermik tusarniaanermut piffissaliussaq sivikitsuararsuummat. Naalakkersuisut inatsisilornermut atatillugu tusarniaaffigisat tusarniaanermut naleqquttumik piffissaliiffigineqartarnissaat isumannaarneqassasoq Ataatsimiititaliamit kaammattutigineqassaaq. Tusarniaanermi akissutit misissornerini tusarniaaffigineqartut arallit oqaaseqaateqarsimasut Ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Tusarniaanerup nalaani

aserorterisarnermut tapiissutit qinnuteqartunut tunniunneqarnissaannut piumasaqaatit suut tunngavigineqassanersut erseqqissarneqassasoq Sulisitsisunit aamma KNAPK-mit ujartorneqarpoq. Ilaatigut inatsisissatut siunnersummi § 1, imm. 9-p oqaasertalerneratigut Naalakkersuisut kattuffinnit kissaatigisaq tamanna tamakkiisumik naapertorneqarsimasoq Ataatsimiititaliap nalilerpaa, tamatumani aseroterinissamut tapiissutinik naatsorsuutigisaqarsinnaanermut piumasaqaatit aalajangersimasut kinaassusersiunngitsullu aalajangersarneqarmata.

Naggataatigut Ataatsimiititaliap maluginiarpaa aappassaanik tusarniaanermi KNAPK siunnersummut oqaaseqaatissaqarsimanngitsoq. Siunnersuutip oqaasertalersorneqarneranut Royal Greenland A/S oqaaseqaateqarsimanngilaq, taamaattorli siunnersummut tamakkiisumik tapersersuinini oqaatigalugu, suliffeqarfimmi isumaqarmat inatsisissatut siunnersummi suliniut taamaattoq oqariartutigineqartoq pisariaqartuusoq piumasarineqartariaqartorlu. Grønlandsbanken Royal Greenland-itulli aaqqissuussinermut tamakkiisumik tapersersuivoq.

2. Siunnersuutip imarisai

Aalisariutit ilaannut raajarniutaanngitsut nutarterneqarnissaannut tapiissuteqarnissamut periarfissiinissaq Inatsisissatut siunnersummi anguniarneqarpoq. Tulliatut sinerissami qanittumi aalisariutini angallatit aserortigassatut piukkunnarsisimasunut tapiissuteqarsinnaanermut aaqqissuussineq aamma periarfissiivoq. Tamatuma saniatigut aalisariutinut tapiissutit periarfissaasut annertusinissaannik siunnersuut imaqarpoq. Angallataatillit 20 %-inik angallatinik tapiiffigineqarlutik pissarsisimasut inatsisissatut siunnersuut akuerineqareerpat tapiissutinik suli allanik 20 %-inik qinnuteqarsinnaapput. Angallataatillit perarfissaq taanna atussallugu kissaatigisaqarunik angallatip pissarsiarineqarnerani ataatsimut akianut 10 %-iinik nammineq aningaasaliissuteqassapput. Piumasaqaat taanna taamaallaat qinnuteqartunut nutaanut atuuppoq. Angallataatillit "nutaanngitsumik" taarsigassarsisimasut 10 %-inik nammineq akiliuteqarnissamut piumasaqaammut ilaatinneqanngillat. Aalisarnermut atortussanik pisiniarnissamut suli allanik 20 %-inik perarfissaqarneq atuutinngilaq.

3. Ataatsimiititaliap isumaliutai

Inatsisissatut siunnersuut saqqummiunneqartoq sinerissamut qanittumi aalisarnermi pisariaqartutut isiginiarneqarpoq. Angallatit sinerissamut qanittumi angallataasut ilaat ullutsinnut naleqqutinngillat, tamatumani inuttaasut akissarsiaqartinneqarsinnaanerannut aamma angallatip naammaginartumik pitsaassuseqarnissaanut angallataatillit matussutissanik naammattunik aningaasarsiortarnerat qulernarami. Siunnersummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini takuneqarsinnaasutut sinerissamut qanittumi aalisariutaasuni angallatit pillugit KANUAANA-p takussutissiatut suliarisimasaani takuneqarsinnaavoq angallatit 86-it ukiut 35-it sinnerlugit pisoqaassuseqartut. Aammattaq angallatit arlaqaqaat ukiut 20-t sinnerlugit pisoqaassuseqartut. Taamaalilluni sillimaniarnermut, motoorinut usilorsorfinnullu

uninngatitsivinnut atatillugu sinerissamut qanittumi angallatit ilarpassui pisoqaliersimanerat qularutissaanngilaq. Aalisarnermut ataatsimiititaliaq naalakkersuisutulli isumaqarpoq pissutsit imaalersut nunani tamalaani aningaasarsiornikkut ajornartoorneq pissutigalugu sinerissamut qanittumi aalisarnermi angallatit nutarternissaannut taarsigassarsianik pisariaqartunik inuussutissarsiut nammineq aningaasanik pissarsisinnaanngitsoq. Taamaattumik inuussutissarsiutip maanna taarsigassarsiassanut ajornartoornerani ikorsiinissamut iliusissanik pisariaqartitsisoqarpoq. Angallatit pisoqalinerat aamma pitsaasuunnginnerat pissutigalugu angallatit ullutsinnut naleqqutinngitsut aserortissallugit pisariaqalersinnaasoq nassuerutigisariaqarpoq, minnerungitsumillu sukkulluunniit aalisarneqarsinnaasunut aalisarsinnaassutsip ataavartumik naleqqussartarnissaata pisariaqarnera pissutigalugu. Aalisarsinnaassutsip isumalluutit tunngaviusunut naleqqussarneratigut piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu inuussutissarsiummi aalajaannerusumik ingerlatsinissaq piffissarlu ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu isertitaqartarneq isumannaarneqassaaq, tamannalu aalisarneq aningaasarsiornikkut ingerlalluarmerusoq aamma imminut napatinnerusoq pissutigalugu inuiaqatigiinnut iluanaarutit amerlanerulernerannik kinguneqassaaq.

Ataatsimiititaliap maluginiarpa Grønlandsbankip tusarniaanermi akissummini Naalakkersuisunut erseqqissaatigigaa, aalisalersinnejartut amerlinerisigut annertunerusumik nakkutiliinissaq isumaliutigineqarsinnaasoq, taamaalilluni ukiuni marlunni aalisarnermik ingerlatsinissaq kingornatigullu aserorterinissamut tapiissuteqarnissamik qinnuteqarnissaq siunertaralugu angallatit pisoqqat nunani allaneersut equnneqarsinnaanerat pinngitsoortinnejarsinnaaniassamat. Tamanna tunuliaqtaralugu Naalakkersuisut Ataatsimiititaliamit ima aperineqassapput: Grønlandsbankip taasaa aaqqissuussinermik atornerluinissamut periarfissap atuunnera pisinnaanngitsoq oqaatigineqarsinnaava, aamma taamaattoqassappat pinngitsoortinnejarnissaanut qanoq naleqqunnerpaamik iliuuseqartoqarsinnaava? Siunnersuutip aappassaaneerneqarneqarani Ataatsimiititaliap apeqquaata Naalakkersuisut akissuteqaamminni sammissagaat Ataatsimiititaliap kissaatigissavaa.

3.1 Periarfissat naggasillu

Nunarsuarmi aningaasarsiornikkut ajornartoornermi inuussutissarsiornermut aningaasalersuisarnermut ingerlatsiviit killiliinerisa saniatigut aalisakkat assigiinngitsut akii aamma pitsaanngitsumik sunnerneqarput. Taamatuttaaq raajat imartani nillertumeersut akii sunnerneqarput. Eurofish FN-imi immikkoortup FAO-p nunarsuup immikkoortuani immikkoortuusoq nalunaaruteqarpoq raajat imartani nillertumeersut akii piumaneqarnerilu 2008-p ingerlanerani ukioq tamaat appariartorsimasut, immikkoortullu qaammammut nalunaarusiaanni erserpoq taamatut pileriartornera 2009-mi suli ingerlaannassasoq. Taamatut pileriartornerup aalisartut pisoqaanerpaanik ingerlalluannginnerpaanillu angallatinik piginnittut aningaasarsiornesisigut pitsaanngitsumik sunnersimavai. Nunarsuarmi niuffaffinni akit ilorraanut qaugu saassanersut maannakkut siulittutigineqarsinnaanngilaq.

Taamaattumik aalisarsinnaassutsip naleqqussarnissaanut pisariaqartitsinerup nunarsuarmi aningaasarsiornerup muminnerata qanoq sunniuteqarsinnaanera qularnaateqarpoq. Taamatuttaaq EU-p nunat pingajuinut EU-mut raajanik eqqussuisunut akitsuusiutakkap 0-nngortitsiniarlugu suliniuteqalernera ernummatigisariaqarpoq. Taamatut iliuuseqarneq ingammik Canadamut raajanik immami nillertuneersunik nioqquteqartartuusut annersaasut ilaannut iluaqutaassaaq. Nunat pingajuinit raajanik immami nillertuneersunik EU-p niuffaffimminut ammaassilluinnarniarnerata Kalaallit Nunaata avammut nioqquteqartarnera eqortussavaa, tamannalu aalisariutit ilaannik ullumikkut imminut akilersinnaanngitsunik aserorterisarnerup pilertornerulernissaanik sunniuteqarsinnaavoq. Taamatut sinerissamut qanittumi aalisarnermi pissutsit ilungersunartut tunuliaqutaralugit Aalisarnermut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq sinerissamut qanittumi aalisarnermi aaqqissuussaanermi ajornartorsiutit pinarnerpaat Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuutigisaanit ikiorsiiffigineqarsinnaassasut.

4. Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap **isumaqatigiittup** siunnersuut matumuuna maannakkutut isikkoqartillugu akuersissutigineqassasoq innersuussutigivaa.

Taama oqaaseqarluni Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaata siunnersuut Inatsisartunut aappassaaniigassanngortippaa.

Siulittaasoq

Siulittaasup tullia